Na osnovu članova 128 i 128a Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", broj 100/24, 119/26) i Sporazuma ..... zaključenog dana ...između Crne Gore i ..., Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija), na sjednici održanoj xx.xx.2026. godine, donosi

PRAVILNIK
o uslovima pružanja usluga regulisanog rominga

I. OSNOVNE ODREDBE
Predmet, načela i ciljevi
Član 1

(1) Ovim pravilnikom uređuju se uslovi i način pružanja maloprodajnih usluga regulisanog rominga korisnicima javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža iz Crne Gore, čime se obezbjeđuje da korisnici rominga, tokom boravka u drugim državama koje pripadaju području regulisanog rominga, ne plaćaju neopravdano visoke cijene za odlazne i dolazne govorne pozive, slanje i prijem SMS poruka i korišćenje usluge prenosa podataka, u odnosu na konkurentne cijene istih ili sličnih usluga u domaćoj mreži.

(2) Ovim pravilnikom se utvrđuju i uslovi za veleprodajni pristup javnim mobilnim elektronskim komunikacionim mrežama u Crnoj Gori radi pružanja usluga regulisanog rominga, kao i veleprodajne naknade koje operatori iz Crne Gore obračunavaju operatorima iz drugih država koje pripadaju području regulisanog rominga.

(3) Uslovi i naknade utvrđeni ovim pravilnikom obezbjeđuju preduslove da korisnici javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga iz drugih država koje pripadaju području regulisanog rominga, tokom boravka u Crnoj Gori, ne plaćaju neopravdano visoke cijene za odlazne i dolazne govorne pozive, slanje i prijem SMS poruka i korišćenje usluge prenosa podataka, u odnosu na konkurentne cijene istih ili sličnih usluga u domaćoj mreži.

(4) Ovim pravilnikom utvrđuju se i pravila transparentnosti i obavještavanja korisnika o naknadama za korišćenje roming usluga, kako u okviru područja regulisanog rominga, tako i u trećim zemljama, kao i veći nivo transparentnosti za korisnike neregulisanih roming usluga koji se povezuju na neterestrijalne javne mobilne elektronske komunikacione mreže, uključujući mreže na plovilima i u vazduhoplovima, kada je to primjenjivo.

(5) Cilj pravilnika je da doprinese razvoju tržišta elektronskih komunikacija kroz obezbjeđivanje visokog nivoa zaštite korisnika, podataka i privatnosti, jačanja povjerenja, konkurencije, transparentnosti i regulatorne nezavisnosti, kao i podsticanje inovacija, inkluzivnosti i mogućnosti izbora za korisnike, uz puno poštovanje osnovnih prava garantovanih pravnim poretkom Crne Gore i, u relevantnom obimu, pravnom tekovinom Evropske unije.

(6) Maksimalne naknade utvrđene ovim pravilnikom izražene su u eurima (€).

Značenje pojedinih izraza
Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju značenje utvrđeno Zakonom. Izrazi koji Zakonom nijesu definisani, a koriste se u ovom pravilniku, imaju sljedeće značenje u kontekstu primjene ovog pravilnika:

1) **domaća mreža** predstavlja javnu elektronsku komunikacionu mrežu koja se nalazi u državi iz područja regulisanog rominga koju pružalac roming usluga koristi za pružanje maloprodajnih usluga regulisanog rominga korisniku rominga;
2) **domaći pružalac usluga** je privredni subjekat koji korisniku rominga pruža domaće mobilne komunikacione usluge;
3) **domaća maloprodajna cijena** je jedinična naknada koju domaći pružalac usluga primjenjuje na odlazne pozive i poslate SMS poruke započete i završene u različitim javnim elektronskim komunikacionim mrežama unutar Crne Gore, kao i na količinu prenešenih podataka u Crnoj Gori. Kada ne postoji precizno određena domaća maloprodajna cijena, primjenjuje se isti mehanizam obračuna kao za obračun navedenih usluga u domaćoj mreži;
4) **korisnik rominga** je korisnik pružaoca roming usluga kojem je, na osnovu maloprodajnog ugovora sa pružaocem roming usluga, omogućeno korišćenje usluga regulisanog rominga putem terestrijalne javne mobilne elektronske komunikacione mreže u državama koje pripadaju području regulisanog rominga;
5) **područje regulisanog rominga** je područje koje obuhvata teritoriju Crne Gore, država članica Evropske unije i drugih država sa kojima je Crna Gora zaključila međunarodne ugovore kojima je uređeno pružanje usluga regulisanog rominga u skladu sa propisima Evropske unije o romingu u javnim mobilnim elektronskim komunikacionim mrežama;
6) **pružalac roming usluga** je privredni subjekat koji korisniku rominga pruža maloprodajnu uslugu regulisanog rominga;
7) **posjećena mreža** je javna mobilna elektronska komunikaciona mreža u državi unutar područja regulisanog rominga, različitoj od države domaćeg pružaoca usluge, putem koje korisnik rominga ostvaruje odlazne i dolazne pozive, šalje i prima SMS poruke i koristi uslugu prenosa podataka, u skladu sa ugovorom zaključenim sa operatorom domaće mreže;
8) **regulisani roming poziv** je mobilni govorni poziv koji korisnik rominga započinje iz posjećene mreže i koji završava na javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži u području regulisanog rominga, ili govorni poziv koji korisnik rominga primi u posjećenoj mreži, a koji potiče iz javne elektronske komunikacione mreže unutar područja regulisanog rominga;
9) **regulisana SMS poruka u romingu** je SMS poruka koju korisnik rominga šalje iz posjećene mreže i koja završava u javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži unutar područja regulisanog rominga, ili SMS poruka koju korisnik rominga prima u posjećenoj mreži, a koja potiče iz javne elektronske komunikacione mreže unutar područja regulisanog rominga;
10) **regulisana usluga prenosa podataka u romingu** je korišćenje usluge prenosa podataka od strane korisnika rominga na njegovom mobilnom uređaju dok je povezan na posjećenu mrežu, pri čemu ta usluga ne uključuje prenos i prijem regulisanih roming poziva i regulisanih SMS poruka u romingu, ali obuhvata prenos i prijem MMS poruka u romingu;
11) **SMS poruka** predstavlja tekstualnu poruku koja se prenosi putem usluge kratkih poruka (Short Message Service), sastavljenu prvenstveno od alfabetskih ili numeričkih znakova, ili

njihove kombinacije i koja se može slati između mobilnih i/ili fiksnih brojeva dodijeljenih u skladu sa nacionalnim planovima numeracije;

12) **veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga** predstavlja direktan veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga ili pristup u svrhu preprodaje usluga regulisanog rominga;
13) **direktan veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga** podrazumijeva da operator mobilne mreže, pod definisanim uslovima, stavlja na raspolaganje opremu i/ili usluge drugom privrednom subjektu, kako bi taj subjekt mogao pružati usluge regulisanog rominga korisnicima rominga;
14) **pristup u svrhu preprodaje veleprodajnih usluga regulisanog rominga** podrazumijeva da operator mobilne mreže, koji nije operator posjećene mreže, pruža usluge regulisanog rominga na veleprodajnom nivou drugom privrednom subjektu, kako bi taj subjekt mogao pružati maloprodajne usluge regulisanog rominga korisnicima;
15) **informacije o lokaciji pozivaoca** predstavljaju obrađene podatke koji se prikupljaju iz mrežne infrastrukture i/ili mobilnih uređaja, a ukazuju na geografski položaj terminalne opreme krajnjeg korisnika mobilne mreže.

II. VELEPRODAJNI PRISTUP USLUGAMA REGULISANOG ROMINGA

Uslovi veleprodajnog pristupa uslugama regulisanog rominga

Član 3

(1) Operator mobilne mreže je dužan da, u skladu sa tehničkim mogućnostima, ispuni svaki opravdani zahtjev za veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga, i to na način koji omogućava pružaocu roming usluga da u posjećenoj mreži replicira maloprodajne usluge koje korisnicima pruža u domaćoj mreži.

(2) Operator mobilne mreže može odbiti zahtjev za veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga isključivo u slučaju kada ne postoje tehničke mogućnosti za njegovu realizaciju ili kada bi njegovo prihvatanje moglo ugroziti integritet mreže. Komercijalni razlozi ne mogu predstavljati osnov za odbijanje zahtjeva.

(3) Veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga obuhvata pristup svim mrežnim elementima i povezanoj opremi, relevantnim uslugama, softverskim i informacionim sistemima neophodnim za pružanje usluga regulisanog rominga korisnicima, uključujući sve dostupne mrežne tehnologije i sve generacije mobilnih mreža.

(4) Pravila o veleprodajnim naknadama za usluge regulisanog rominga iz čl. 11, 12, 13 i 14 ovog pravilnika, primjenjuju se na sve komponente veleprodajnog pristupa iz stava 3 ovog člana. Izuzeće je moguće isključivo ako se obje ugovorne strane, u okviru ugovora o veleprodajnom romingu, izričito saglase da prosječna veleprodajna naknada za roming koja proizilazi iz primjene tog ugovora, tokom perioda njegovog važenja, ne podliježe maksimalnoj regulisanoj veleprodajnoj naknadi za roming.

(5) Ne dovodeći u pitanje stav 4 ovog člana, u slučaju pristupa u svrhu preprodaje veleprodajnih usluga regulisanog rominga, operatori mobilne mreže mogu naplaćivati pravedne i opravdane naknade za usluge koje nijesu obuhvaćene stavom 3 ovog člana.

Standardna ponuda
Član 4

(1) Operatori mobilnih mreža dužni su da objave standardnu ponudu za veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga (u daljem tekstu: Standardna ponuda), uzimajući u obzir relevantne smjernice BEREC-a o veleprodajnom pristupu romingu.

(2) Operator mobilne mreže dužan je da podnosiocu zahtjeva, najkasnije u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva, dostavi nacrt ugovora o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga, u skladu sa odredbama Standardne ponude i ovog pravilnika. Operator i podnosilac zahtjeva su dužni da pregovore o zaključenju ugovora o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga vode u dobroj vjeri. Veleprodajni pristup treba da bude obezbijeđen najkasnije u roku od tri mjeseca od dana zaključenja ugovora.

(3) Standardna ponuda treba da bude dovoljno detaljna i da sadrži sve elemente neophodne za veleprodajni pristup uslugama regulisanog rominga iz člana 3 stav 3 ovog pravilnika, uključujući opis svih usluga i odgovarajuće uslove njihovog korišćenja, kako za direktan veleprodajni pristup, tako i za pristup radi preprodaje veleprodajnih usluga regulisanog rominga.

(4) Standardna ponuda treba da sadrži sve informacije neophodne za besplatan pristup hitnim službama putem komunikacije sa najprimjerenijom pristupnom tačkom za hitne pozive (PSAP), kao i za besplatan prenos informacija o lokaciji pozivaoca najprimjerenijem PSAP-u tokom korišćenja usluga regulisanog rominga.

(5) Standardnom ponudom mogu se utvrditi uslovi za sprječavanje permanentnog rominga, zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja veleprodajnog pristupa uslugama regulisanog rominga u svrhe koje nijesu povezane sa pružanjem tih usluga tokom povremenih boravaka korisnika na području regulisanog rominga. Ako su takvi uslovi obuhvaćeni Standardnom ponudom, ona sadrži mjere koje operator posjećene mreže može preduzeti radi sprečavanja takvog korišćenja, kao i objektivne kriterijume za primjenu tih mjera. Ti kriterijumi mogu biti zasnovani na zbirnim podacima o roming saobraćaju, ali ne smiju sadržati podatke koji se odnose na saobraćaj pojedinačnih korisnika usluga regulisanog rominga.

(6) Standardnom ponudom može se predvidjeti da operator posjećene mreže, u slučaju opravdane sumnje u postojanje permanentnog rominga kod značajnog broja korisnika pružaoca roming usluga, odnosno zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja veleprodajnog pristupa uslugama regulisanog rominga, može od tog pružaoca zahtijevati dostavljanje informacija relevantnih za provjeru takvih okolnosti. Pri prikupljanju i obradi podataka primjenjuju se propisi Evropske unije i Crne Gore o zaštiti podataka o ličnosti. Zatražene informacije mogu obuhvatati podatke o udjelu korisnika kod kojih je, na osnovu objektivnih pokazatelja i u skladu sa aktima o primjeni politike fer korišćenja donesenim na osnovu člana 9 stav 4 ovog pravilnika, identifikovan rizik

od zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja maloprodajnih usluga regulisanog rominga koje se pružaju po važećim domaćim maloprodajnim cijenama.

(7) Kada privredni subjekt koji je podnio zahtjev za pristup želi da započne komercijalne pregovore u vezi sa uslugama ili elementima mreže koji nijesu obuhvaćeni Standardnom ponudom, operator kojem je zahtjev upućen dužan je da odgovori u roku koji ne može biti duži od dva mjeseca od dana njegovog prijema. Odredbe člana 3 stav 2 i stava 2 ovog člana ne primjenjuju se u slučajevima iz ovog stava.

Postupak i uslovi za raskid ugovora o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga

Član 5

(1) Standardnom ponudom može se, kao krajnja mjera, ukoliko prethodne mjere nijesu dale rezultat, predvidjeti mogućnost raskida ugovora o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga, ukoliko operator posjećene mreže, na osnovu objektivnih kriterijuma, utvrdi da kod značajnog broja korisnika određenog pružaoca roming usluga postoji permanentni roming, zloupotreba ili prekomjerno korišćenje veleprodajnog pristupa uslugama regulisanog rominga i o tome obavijesti operatora domaće mreže.

(2) Operator posjećene mreže može jednostrano raskinuti ugovor o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga, zbog razloga navedenih u stavu 1 ovog člana, isključivo uz prethodno odobrenje Agencije.

(3) Agencija, nakon sprovedenih konsultacija sa nacionalnim regulatornim tijelom, ili drugim nadležnim organom države operatora domaće mreže, dužna je da u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva za raskid ugovora o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga, donese odluku o odobravanju ili odbijanju zahtjeva, te da o donesenoj odluci obavijesti Evropsku komisiju.

(4) Agencija i nacionalno regulatorno tijelo, ili drugi nadležni organ države operatora domaće mreže, mogu pojedinačno zatražiti mišljenje BEREC-a o mjerama koje je potrebno preduzeti. BEREC je dužan da mišljenje dostavi u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva.

(5) Ukoliko je zatraženo mišljenje BEREC-a, Agencija će, prije donošenja odluke, sačekati njegovo dostavljanje i u najvećoj mogućoj mjeri ga uzeti u obzir, u okviru roka iz stava 3 ovog člana.

(6) Agencija objavljuje informacije o raskidima ugovora o veleprodajnom pristupu uslugama regulisanog rominga koje je odobrila, uz zaštitu povjerljivosti poslovnih podataka.

(7) Odredbe ovog člana pravilnika ne dovode u pitanje ovlašćenje Agencije da, u skladu sa članom 19 stav 7, zahtijeva hitan prestanak kršenja obaveza utvrđenih ovim pravilnikom, niti pravo operatora posjećene mreže da primijeni odgovarajuće mjere radi sprečavanja zloupotreba.

(8) Radi sprovođenja obaveza iz ovog člana, Agencija može naložiti izmjenu Standardne ponude, uključujući utvrđivanje posebnih mjera koje operator posjećene mreže može preduzeti radi sprečavanja permanentnog rominga, zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja veleprodajnog pristupa romingu, kao i objektivne kriterijume na osnovu kojih se takve mjere primjenjuju.

III. MALOPRODAJNE USLUGE REGULISANOG ROMINGA

Pružanje maloprodajnih usluga regulisanog rominga
Član 6

(1) Pružalac roming usluga ne može korisnicima naplaćivati dodatne naknade za usluge regulisanog rominga u odnosu na važeće domaće maloprodajne cijene, niti bilo kakvu naknadu za omogućavanje korišćenja terminalne opreme ili usluge u inostranstvu, u skladu sa čl. 7 i 8 ovog pravilnika.

(2) Pružalac roming usluga ne može pružati maloprodajne usluge regulisanog rominga pod nepovoljnijim uslovima od uslova pod kojima pruža odgovarajuće usluge na domaćem tržištu, naročito u pogledu kvaliteta usluge utvrđenog maloprodajnim ugovorom, ako su na posjećenoj mreži dostupne ista generacija mobilne mreže i odgovarajuće tehnologije.

(3) Operatori su dužni da izbjegavaju neopravdana kašnjenja pri prelasku korisnika između mobilnih mreža na državnim granicama unutar područja regulisanog rominga.

Politika fer korišćenja
Član 7

(1) Pružalac roming usluga može primijeniti politiku fer korišćenja na potrošnju maloprodajnih usluga regulisanog rominga koje se pružaju po važećim domaćim maloprodajnim cijenama, radi sprječavanja zloupotrebe ili prekomjernog korišćenja od strane korisnika rominga. Zloupotrebom i prekomjernim korišćenjem se, naročito, smatra korišćenje usluga regulisanog rominga u području regulisanog rominga pod okolnostima koje ne ukazuju na povremeni i privremeni boravak korisnika.

(2) Politikom fer korišćenja korisnicima rominga se omogućava korišćenje maloprodajnih usluga regulisanog rominga po važećim domaćim maloprodajnim cijenama, u skladu sa njihovim tarifnim planovima.

(3) Na maloprodajne usluge regulisanog rominga koje se koriste nakon što je dostignuto ograničenje utvrđeno politikom fer korišćenja, primjenjuju se odredbe člana 10 ovog pravilnika.

Mehanizam za obezbjeđivanje održivosti
Član 8

(1) U posebnim i izuzetnim okolnostima, radi obezbjeđivanja održivosti domaćeg modela naplate, pružalac roming usluga može Agenciji podnijeti zahtjev za odobrenje primjene dodatne naknade, ukoliko ukupni stvarni i projektovani prihodi od pružanja maloprodajnih usluga regulisanog

rominga u skladu sa čl. 6 i 7 ovog pravilnika, nijesu dovoljni za pokriće ukupnih stvarnih i projektovanih troškova pružanja tih usluga. Takva dodatna naknada može se primijeniti samo u obimu koji je neophodan za pokriće troškova pružanja maloprodajnih usluga regulisanog rominga, uzimajući u obzir važeće maksimalne veleprodajne naknade.

(2) Ako pružalac roming usluga odluči da iskoristi pravo iz stava 1 ovog člana, dužan je da bez odlaganja podnese zahtjev Agenciji i dostavi sve potrebne informacije i podatke u skladu sa propisom donijetim u skladu sa članom 9 ovog pravilnika. Pružalac roming usluga obavezan je da svakih 12 mjeseci ažurira informacije u vezi sa primjenom dodatnih naknada i dostavi ih Agenciji.

(3) Po prijemu zahtjeva iz stava 2 ovog člana, Agencija ocjenjuje da li je pružalac roming usluga dokazao da nije u mogućnosti da nadoknadi troškove u skladu sa stavom 1 ovog člana što bi imalo za posljedicu ugrožavanje održivosti njegovog domaćeg modela naplate. Procjena održivosti domaćeg modela naplate se zasniva na objektivnim i relevantnim faktorima koji su specifični za pružaoca roming usluga, uključujući i objektivne razlike između samih pružalaca, te nivo domaćih cijena i prihoda. Agencija odobrava dodatnu naknadu ukoliko su ispunjeni uslovi iz stava 1 i ovog stava.

(4) Agencija, u roku od 30 dana od prijema zahtjeva iz stava 2 ovog člana, odobrava primjenu dodatne naknade, osim ako je zahtjev očigledno neosnovan ili nepotpun.

(5) Ako je zahtjev nepotpun, Agencija može tražiti dodatne informacije ili obrazloženja i u tom slučaju donosi odluku u roku od 60 dana od dana dostavljanja traženih podataka.

(6) Konačnom odlukom Agencija može primjenu dodatne naknade odobriti, izmijeniti ili odbiti kao neosnovanu.

Sprovođenje politike fer korišćenja i mehanizma za obezbjeđivanje održivosti
Član 9

(1) Agencija prati i nadzire primjenu politike fer korišćenja, uključujući i primjenu mehanizama za obezbjeđivanje održivosti pružanja maloprodajnih usluga regulisanog rominga iz čl. 7 i 8 ovog pravilnika.

(2) Agencija može u svakom trenutku zahtijevati od pružaoca roming usluga da izmijeni ili prestane primjenjivati dodatnu naknadu, ukoliko ona nije u skladu sa čl. 7 i 8 ili sa ovim članom pravilnika.

(3) Agencija jednom godišnje obavještava Evropsku komisiju o primjeni čl. 7 i 8, kao i o primjeni ovog člana pravilnika.

(4) Radi obezbjeđivanja dosljedne primjene članova 7 i 8 ovog pravilnika, Agencija donosi propis za sprovođenje kojim se utvrđuju detaljna pravila o primjeni politike fer korišćenja, metodologiji za procjenu održivosti pružanja maloprodajnih usluga regulisanog rominga po domaćim cijenama i

sadržini zahtjeva pružaoca roming usluga za potrebe te procjene, koji propis je usklađen sa odgovarajućim propisima Evropske komisije.

Maloprodajne dodatne naknade i alternativne tarife
Član 10

(1) Ako pružalac roming usluga primjenjuje dodatnu naknadu za korišćenje maloprodajne usluge regulisanog rominga iznad ograničenja utvrđenih propisom kojim se uređuje politika fer korišćenja, primjenjuju se sljedeći uslovi:
   1) dodatna maloprodajna naknada za regulisane odlazne pozive, poslate regulisane SMS poruke i regulisanu uslugu prenosa podataka u romingu ne smije prelaziti maksimalne veleprodajne naknade utvrđene članom 11 stav 1, članom 12 stav 1 i članom 13 stav 1 ovog pravilnika, ne uključujući PDV;
   2) dodatna maloprodajna naknada za regulisane dolazne pozive u romingu ne smije prelaziti jedinstvenu maksimalnu cijenu završavanja govornih poziva u mobilnim mrežama utvrđenu odlukom Agencije donijetom u skladu sa članom 120 stav 1 Zakona, ne uključujući PDV.

(2) U slučaju da Evropska komisija, nakon preispitivanja delegiranog akta donijetog na osnovu člana 75(1) Direktive (EU) 2018/1972, odluči da više nije potrebno utvrđivati jedinstvenu maksimalnu cijenu završavanja govornih poziva u mobilnim mrežama na nivou Evropske unije i odluči da tu cijenu više ne određuje, dodatna maloprodajna naknada za regulisane dolazne pozive u romingu ne smije biti viša od cijene utvrđene odlukom Agencije iz stava 1 alineja 2 ovog člana na osnovu posljednjeg delgiranog propisa Evropske komisije.

(3) Pružalac roming usluga ne može primjenjivati dodatne maloprodajne naknade na primljene SMS poruke niti na primljene poruke govorne pošte. Ova odredba ne dovodi u pitanje mogućnost primjene drugih naknada koje se mogu odnositi na korišćenje takvih poruka, kao što su naknade za preslušavanje govorne pošte.

(4) Regulisani roming pozivi obračunavaju se po sekundi, uz mogućnost primjene minimalnog početnog obračunskog perioda za odlazne pozive koji ne može biti duži od 30 sekundi.

(5) Regulisana usluga prenosa podataka u romingu obračunava se po kilobajtu, osim MMS poruka koje se mogu naplaćivati po poslatoj/primljenoj poruci, pri čemu naknada ne smije prelaziti maksimalnu maloprodajnu naknadu za regulisane usluge prenosa podataka u romingu utvrđenu u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(6) Pružalac roming usluga automatski primjenjuje tarifu utvrđenu u skladu sa čl. 6, 7 i 8 i stavom 1 ovog člana na sve postojeće i nove korisnike.

(7) Pružalac roming usluga može ponuditi, a korisnik dobrovoljno izabrati, alternativnu roming tarifu koja se razlikuje od tarife utvrđene u skladu sa čl. 6, 7 i 8 i stavom 1 ovog člana. U tom slučaju, pružalac roming usluga dužan je da korisnika jasno i pravovremeno obavijesti o pogodnostima kojih bi se takvim izborom odrekao. Korisnik može u svakom trenutku podnijeti zahtjev za povratak na tarifu utvrđenu u skladu sa čl. 6, 7 i 8 i stavom 1 ovog člana.

(8) Prelazak sa jedne na drugu tarifu treba da se izvrši u roku od jednog radnog dana od prijema zahtjeva, besplatan je i ne smije biti uslovljen dodatnim zahtjevima niti ograničenjima u vezi sa drugim elementima pretplatničkog odnosa. Pružalac roming usluga može odložiti prelazak korisnika na novu tarifu do isteka minimalnog perioda važenja prethodne tarife, koji ne može biti duži od dva mjeseca.

(9) Ugovor između operatora i krajnjeg korisnika kojim je obuhvaćena usluga regulisanog rominga sadrži:
1) konkretni tarifni plan ili planove, sa vrstama ponuđenih usluga i količinama saobraćaja usluga regulisanog rominga koje su uključene u tarifu;
2) sva ograničenja potrošnje usluga regulisanog rominga koja se pružaju po domaćim maloprodajnim cijenama, uključujući kvantifikovane informacije o primjeni politike fer korišćenja na glavne parametre cijena, količine saobraćaja ili druge parametre odgovarajuće regulisane maloprodajne usluge rominga;
3) jasne i razumljive informacije o uslovima i kvalitetu roming usluga u području regulisanog rominga, u skladu sa relevantnim smjernicama BEREC-a o maloprodajnom romingu;
4) informacije o vrstama usluga rominga na koje se mogu primjenjivati dodatne naknade, ne dovodeći u pitanje član 107 stav 2 i 4 Zakona.

(10) Pružalac roming usluga dužan je da objavi informacije iz stava 9 ovog člana, kao i razloge zbog kojih bi usluge regulisanog rominga potencijalno mogle biti pružene pod nepovoljnijim uslovima od uslova pod kojima se odgovarajuće usluge pružaju na domaćem tržištu. Te informacije treba da sadrže i okolnosti koje mogu uticati na kvalitet usluge, uključujući dostupne generacije mobilnih mreža i tehnologije dostupne u posjećenoj državi unutar područja regulisanog rominga.

IV. VELEPRODAJNE NAKNADE ZA USLUGE REGULISANOG ROMINGA

Veleprodajne naknade za regulisane odlazne pozive u romingu
Član 11

(1) Prosječna veleprodajna naknada koju operator posjećene mreže može obračunati pružaocu roming usluga za regulisane roming pozive započete u posjećenoj mreži, uključujući troškove započinjanja, prenosa i završavanja poziva, ne može biti veća od 0,019 EUR/min. Ova maksimalna veleprodajna naknada se primjenjuje do 30. juna 2032. godine.

(2) Prosječna veleprodajna naknada iz stava 1 ovog člana primjenjuje se između bilo koja dva operatora unutar područja regulisanog rominga i izračunava se za period od 12 mjeseci, odnosno za kraći period koji može preostati do isteka roka primjene maksimalne prosječne veleprodajne naknade iz stava 1 ovog člana.

(3) Prosječna veleprodajna naknada iz stava 1 ovog člana izračunava se dijeljenjem ukupnog veleprodajnog prihoda od regulisanih roming poziva sa ukupnim brojem veleprodajnih roming minuta koje je relevantni operator stvarno iskoristio za pružanje veleprodajne usluge regulisanih roming poziva u obračunskom periodu. Ukupan broj veleprodajnih roming minuta dobija se sabiranjem trajanja svih roming poziva izraženog u sekundama, uzimajući u obzir mogućnost da

operator posjećene mreže primjenjuje početni minimalni obračunski period koji ne prelazi 30 sekundi.

Veleprodajne naknade za regulisanu SMS poruku u romingu
Član 12

(1) Prosječna veleprodajna naknada koju operator posjećene mreže može obračunati pružaocu roming usluga za regulisane SMS poruke započete u posjećenoj mreži ne može biti veća od 0,003 EUR po SMS poruci. Ova maksimalna veleprodajna naknada se primjenjuje do 30. juna 2032. godine.

(2) Prosječna veleprodajna naknada iz stava 1 ovog člana primjenjuje se između bilo koja dva operatora unutar područja regulisanog rominga i izračunava se za period od 12 mjeseci, odnosno za kraći period koji može preostati do isteka roka primjene maksimalne prosječne veleprodajne naknade iz stava 1 ovog člana.

(3) Prosječna veleprodajna naknada iz stava 1 izračunava se dijeljenjem ukupnog veleprodajnog prihoda koji je operator posjećene mreže, ili operator domaće mreže, ostvario za započinjanje i prenos regulisanih SMS poruka u romingu, sa ukupnim brojem tih SMS poruka započetih i prenesenih u ime relevantnog pružaoca roming usluga, ili operatora domaće mreže, u tom obračunskom periodu.

(4) Operator posjećene mreže ne može pružaocu roming usluga, ili operatoru domaće mreže, pored naknade iz stava 1 ovog člana, obračunati posebnu naknadu za završavanje regulisanih SMS poruka u romingu poslatih korisniku rominga dok boravi u posjećenoj mreži.

Veleprodajne naknade za regulisanu uslugu prenosa podataka u romingu
Član 13

(1) Prosječna veleprodajna naknada koju operator posjećene mreže može obračunati pružaocu roming usluga za regulisanu uslugu prenosa podataka u romingu ne može biti veća od 1,10 EUR po gigabajtu. Ta maksimalna veleprodajna naknada smanjuje se na 1,00 EUR po gigabajtu od 1. januara 2027. godine, nakon čega ostaje na tom nivou do 30. juna 2032. godine.

(2) Prosječna veleprodajna naknada iz stava 1 ovog člana primjenjuje se između bilo koja dva operatora unutar područja regulisanog rominga i izračunava se za period od 12 mjeseci, odnosno za kraći period koji može preostati do isteka roka primjene maksimalne prosječne veleprodajne naknade iz stava 1 ovog člana.

(3) Prosječna veleprodajna naknada iz stava 1 ovog člana izračunava se dijeljenjem ukupnog veleprodajnog prihoda koji je operator posjećene mreže, ili operator domaće mreže, ostvario pružanjem regulisanih usluga prenosa podataka u romingu, sa ukupnim brojem megabajta stvarno utrošenih za pružanje tih usluga u relevantnom periodu, obračunatih po kilobajtu u ime relevantnog pružaoca roming usluga ili operatora domaće mreže.

Veleprodajne naknade za komunikaciju prema hitnim službama
Član 14

Ne dovodeći u pitanje odredbe čl.11, 12 i 13 ovog pravilnika, operator posjećene mreže ne može pružaocu roming usluga obračunati bilo kakvu naknadu u vezi sa bilo kojom vrstom komunikacije prema hitnim službama koju inicira korisnik rominga, niti u vezi sa prenosom informacija o lokaciji tog korisnika.

V. TRANSPARENTNOST

Transparentnost uslova korišćenja maloprodajnih usluga govornih poziva i SMS poruka u romingu
Član 15

(1) Pružalac roming usluga dužan je da korisniku, prilikom ulaska u državu regulisanog rominga koja nije država njegovog domaćeg pružaoca usluga, automatskom porukom, bez neopravdanog kašnjenja i bez naknade, dostavi personalizovane informacije o cijenama usluga regulisanog rominga, uključujući PDV, tj. o eventualnoj naplati naknada za odlazne i dolazne pozive, kao i za slanje SMS poruka u romingu. Ova obaveza se ne primjenjuje ukoliko je korisnik prethodno eksplicitno obavijestio pružaoca roming usluga da ne želi da prima takve poruke.

(2) Obavještenje koje se dostavlja korisnicima u skladu sa stavom 1 ovog člana obavezno sadrži:
   1) informaciju o politici fer korišćenja koja se primjenjuje na korisnika rominga, kao i o dodatnim naknadama koje se obračunavaju u slučaju prekoračenja limita utvrđenih tom politikom;
   2) podatke o svakoj dodatnoj naknadi koja se primjenjuje u skladu sa članom 8 ovog pravilnika;
   3) besplatan broj iz stava 7 ovog člana, putem kojeg korisnik može dobiti detaljnije informacije.

(3) Pružalac roming usluga dužan je da korisnika rominga, prilikom ulaska u državu unutar područja regulisanog rominga koja nije država njegovog domaćeg pružaoca usluga, putem automatske poruke, bez neopravdanog odlaganja i bez naknade, obavijesti o potencijalnom riziku od povećanih troškova usljed korišćenja usluga sa posebnom tarifom. Takvo obavještenje sadrži i link za besplatan pristup posebnoj internet stranici sa ažuriranim podacima o vrstama usluga koje mogu biti predmet povećanih troškova i, gdje je primjenjivo, informacije o numeracijskim opsezima koji se koriste za usluge sa posebnom tarifom, kao i druge relevantne dodatne informacije sadržane u bazi podataka uspostavljenoj u skladu sa članom 18. Ta internet stranica sadrži i informacije o naknadama koje se, ukoliko postoje, primjenjuju na pozivanje besplatnih brojeva iz rominga. Obaveze iz ovog stava ne primjenjuju se u slučaju kada je korisnik rominga prethodno i izričito obavijestio pružaoca roming usluga da ne želi da prima takva obavještenja.

(4) Prilikom prijema svake automatske poruke iz st. 1 i 3 ovog člana, korisniku se omogućava da, bez naknade i na jednostavan način, obavijesti pružaoca roming usluga da ne želi da prima takve poruke. Korisnik koji je obavijestio pružaoca roming usluga da ne želi da prima automatske

poruke ima pravo da u svakom trenutku, bez naknade, zahtijeva ponovno uspostavljanje ove usluge.

(5) Pružalac roming usluga dužan je da korisnicima sa invaliditetom, na njihov zahtjev, automatski i bez naknade dostavi osnovne informacije iz ovog člana putem govornog poziva.

(6) Odredbe st. 1, 4 i 5 ovog člana primjenjuju se i na govorne i SMS usluge u romingu koje korisnici koriste prilikom povezivanja na nacionalne ili međunarodne neterestrijalne javne mobilne elektronske komunikacione mreže, kao i na govorne i SMS usluge u romingu koje korisnici koriste tokom boravka van područja regulisanog rominga.

(7) Pored informacija iz stava 1 ovog člana, korisnici imaju pravo da, bez naknade i bez obzira na lokaciju unutar područja regulisanog rominga, zatraže i na zahtjev dobiju detaljnije personalizovane informacije o cijenama roming usluga u posjećenoj mreži, kao i o mjerama transparentnosti koje se primjenjuju u skladu sa ovim pravilnikom. Zahtjev se upućuje govornim pozivom ili SMS porukom na besplatan broj koji pružalac roming usluga odredi u tu svrhu. Obaveze iz st. 1-6 ovog člana ne primjenjuju se na uređaje koji ne podržavaju SMS funkcionalnost.

(8) Pružalac roming usluga dužan je da korisniku rominga dostavi obavještenje kada se u potpunosti potroši količina saobraćaja utvrđena politikom fer korišćenja regulisanih govornih poziva ili regulisanih SMS poruka u romingu, ili kada se dostigne bilo koji limit potrošnje utvrđen u skladu sa članom 7 ovog pravilnika. To obavještenje obavezno sadrži informaciju o dodatnim naknadama koje će se primjenjivati na dalje korišćenje regulisanih govornih ili regulisanih SMS usluga u romingu od strane korisnika. Korisnik ima pravo da od pružaoca roming usluga zahtijeva da prestane sa slanjem takvih obavještenja, kao i da u bilo kojem trenutku, i bez naknade, zatraži ponovno uspostavljanje te usluge.

(9) Pružalac roming usluga dužan je da svim korisnicima, prilikom zasnivanja korisničkog odnosa, obezbijedi jasne, potpune i lako dostupne informacije o važećim cijenama i uslovima korišćenja roming usluga, kao i da korisnicima, bez neopravdanog odlaganja, dostavi ažurirane informacije o svakoj promjeni cijena i/ili uslova pružanja roming usluga, i u razumnim vremenskim intervalima dostavlja podsjetnik svim korisnicima koji su se opredijelili za korišćenje alternativnih tarifa.

(10) Pružalac roming usluga dužan je da korisnicima učini dostupnim informacije o načinima izbjegavanja nenamjernog korišćenja rominga u graničnim oblastima, kao i da preduzme sve razumne mjere u cilju zaštite korisnika od plaćanja roming usluga kojima je pristupio nenamjerno, dok se nalazio na teritoriji Crne Gore.

(11) Pružalac roming usluga obavezan je da preduzme sve razumne mjere radi zaštite korisnika od plaćanja dodatnih naknada za govorne pozive i SMS poruke nastalih usljed nenamjernog povezivanja na neterestrijalne javne mobilne elektronske komunikacione mreže. Te mjere mogu uključivati mogućnost da korisnik unaprijed odabere zabranu povezivanja na neterestrijalne mreže. Kada je takav mehanizam dostupan, korisnik rominga ima pravo da u bilo kojem trenutku,

na jednostavan način i bez naknade, onemogući povezivanje na neterestrijalne mreže, kao i da zatraži ponovno omogućavanje takvog povezivanja.

Transparentnost maloprodajnih uslova za korišćenje usluge prenosa podataka u romingu
Član 16

(1) Pružalac roming usluga dužan je da obezbijedi da korisnici rominga, i prije i nakon zaključenja korisničkog ugovora, budu informisani o naknadama koje se primjenjuju na korišćenje regulisane usluge prenosa podataka u romingu, na način koji omogućava razumijevanje finansijskih posljedica takvog korišćenja, kao i praćenje i kontrolu nastalih troškova, u skladu sa st. 3-4 i st. 6-10 ovog člana.

(2) Pružalac roming usluga dužan je da korisnike, po potrebi, prije zaključenja korisničkog ugovora kao i redovno nakon toga, informiše o riziku od automatskog i nekontrolisanog povezivanja na uslugu prenosa podataka u romingu i preuzimanja podataka. Dodatno, pružalac roming usluga obavezan je da korisnika, bez naknade i na jasan i lako razumljiv način, upozna sa načinom isključivanja automatskog prenosa podataka u romingu, u cilju sprječavanja nekontrolisane potrošnje**.**

(3) Pružalac roming usluga dužan je da korisniku rominga, putem automatske poruke, dostavi obavještenje o korišćenju regulisane usluge prenosa podataka u romingu, kao i osnovne personalizovane informacije o naknadama, koje se primjenjuju na pružanje te usluge u području regulisanog rominga. Ova obaveza se ne primjenjuje ukoliko je korisnik prethodno eksplicitno obavijestio pružaoca roming usluga da ne želi da prima takve poruke. Korisnik koji je obavijestio pružaoca roming usluga da ne želi da prima automatske informacije iz ovog stava ima pravo da u bilo kojem trenutku i bez naknade, zahtijeva ponovno uspostavljanje ove usluge.

(4) Osnovne personalizovane informacije o tarifama iz stava 3 ovog člana dostavljaju se direktno na mobilni uređaj korisnika rominga, svaki put kada korisnik rominga uđe u neku od država unutar područja regulisanog rominga i prvi put aktivira uslugu prenosa podataka u romingu u toj državi. Informacije se dostavljaju u trenutku pokretanja regulisane usluge prenosa podataka u romingu, besplatno i na način koji omogućava jednostavan prijem i razumijevanje, na primjer putem SMS poruke, elektronske pošte ili iskačućeg prozora na mobilnom uređaju, i sadrže:
   1) politiku fer korišćenja koja se primjenjuje na korisnika regulisanog rominga, kao i podatke o dodatnim naknadama koje se primjenjuju u slučaju prekoračenja limita utvrđenih tom politikom, i
   2) podatke o svakoj dodatnoj naknadi koja se primjenjuje u skladu sa članom 8 ovog pravilnika.

(5) Pružalac roming usluga dužan je da korisniku rominga dostavi obavještenje u trenutku kada se u potpunosti potroši količina saobraćaja regulisane usluge prenosa podataka u romingu utvrđena politikom fer korišćenja, ili kada se dostigne bilo koji limit korišćenja usluge određen u skladu sa članom 7 ovog pravilnika. Obavještenje treba da sadrži informacije o dodatnoj naknadi koja će se primjenjivati na dalji prenos podataka u romingu. Korisnik ima pravo da od pružaoca roming usluga zahtijeva obustavu slanja takvih obavještenja, kao i pravo da, u bilo kojem trenutku i bez naknade, zahtijeva ponovno aktiviranje te usluge.

(6) Pružalac roming usluga obavezan je da svim korisnicima rominga omogući besplatan pristup funkcionalnosti koja blagovremeno obezbjeđuje informacije o akumuliranoj potrošnji, izraženoj u količini saobraćaja ili u novčanoj vrijednosti, i koja garantuje da, bez izričite saglasnosti korisnika, ukupni trošak za regulisane usluge prenosa podataka u romingu tokom određenog perioda korišćenja, isključujući MMS poruke koje se obračunavaju po poruci, ne može preći utvrđeni finansijski limit. Korisnik može obavijestiti pružaoca roming usluga da ne želi pristup ovoj funkcionalnosti.

(7) Pružalac roming usluga dužan je da korisniku obezbijedi mogućnost korišćenja unaprijed definisanih maksimalnih limita za određeni period korišćenja usluge, i to:

1) jednog ili više finansijskih limita, pod uslovom da je korisnik prethodno informisan o pripadajućim količinama podataka, pri čemu je podrazumijevani finansijski limit približan, ali ne može biti veći od, 50€ neizmirenih naknada po mjesečnom obračunskom periodu, bez uračunatog PDV-a;
2) alternativno, limita izraženih u količini podataka, pod uslovom da je korisnik unaprijed obaviješten o odgovarajućim finansijskim iznosima, pri čemu podrazumijevani limit treba da ima odgovarajući finansijski iznos koji ne prelazi 50€ neizmirenih naknada po mjesečnom obračunskom periodu, bez ubračunatog PDV-a.

Pružalac roming usluga može ponuditi i druge limite sa različitim, višim ili nižim, maksimalnim mjesečnim finansijskim limitima.

(8) Podrazumijevani limiti iz tačaka 1) i 2) stava 7 ovog člana primjenjuju se na sve korisnike koji nijesu izričito izabrali neki drugi limit.

(9) Pružalac roming usluga dužan je da korisniku rominga dostavi odgovarajuće obavještenje direktno na njegov mobilni uređaj, na primjer putem SMS poruke, elektronske pošte, tekstualne poruke ili iskačućeg prozora, kada potrošnja usluge prenosa podataka u romingu dostigne 80% finansijskog limita ili limita izraženog u količini saobraćaja, utvrđenog u skladu sa stavom 7 ovog člana. Korisnik ima pravo da od pružaoca roming usluga zahtijeva obustavu dostavljanja takvih obavještenja, kao i pravo da, u bilo kojem trenutku i bez naknade, zahtijeva ponovno aktiviranje te usluge.

(10) U slučaju prekoračenja finansijskog limita ili limita izraženog u količini saobraćaja, pružalac roming usluga dužan je da korisniku rominga dostavi obavještenje direktno na njegov mobilni uređaj. Ukoliko korisnik rominga, na kojeg se primjenjuju limiti iz stava 7 ovog člana, ostvari potrošnju veću od 100€ tokom mjesečnog obračunskog perioda, bez uračunatog PDV-a, pružalac roming usluga mora korisniku dostaviti i dodatno obavještenje na njegov mobilni uređaj. Ta obavještenja sadrže informacije o proceduri za nastavak korišćenja usluge i troškovima po svakoj dodatnoj jedinici potrošnje saobraćaja. Ako korisnik ne postupi u skladu sa instrukcijama za nastavak korišćenja usluge, pružalac roming usluga dužan je da odmah obustavi pružanje i obračunavanje regulisanih usluga prenosa podataka u romingu, sve dok korisnik ne zatraži nastavak ili ponovno aktiviranje usluge. Ukidanje ili ponovno aktiviranje funkcionalnosti finansijskog, odnosno limita saobraćaja, treba da se izvrši u roku od jednog radnog dana od

prijema zahtjeva, bez naknade i bez bilo kakvih dodatnih uslova i ograničenja koja se odnose na druge elemente pretplate.

(11) Stavovi 3-4 i stavovi 6-10 ovog člana ne primjenjuju se na uređaje za komunikaciju između mašina (M2M) koji koriste uslugu prenosa podataka.

(12) Pružalac roming usluga dužan je da preduzme sve razumne mjere radi zaštite korisnika od plaćanja roming naknada u slučaju nenamjernog korišćenja roming usluga dok se nalaze na teritoriji Crne Gore, uključujući obavezu informisanja korisnika o načinu na koji efikasno mogu izbjeći nenamjerno korišćenje rominga u graničnim oblastima.

(13) Pružalac roming usluga dužan je da preduzme sve razumne mjere radi zaštite korisnika od plaćanja dodatnih naknada za usluge prenosa podataka usljed nenamjernog povezivanja na neterestrijalne javne mobilne elektronske komunikacione mreže, na primjer omogućavanjem korisniku da odabere zabranu povezivanja na neterestrijalne mreže.. Kada je ovakva funkcionalnost dostupna, korisnik rominga ima pravo da u bilo kojem trenutku, na jednostavan način i bez naknade, isključi pristup neterestrijalnim mrežama, kao i da zatraži ponovno aktiviranje mogućnosti povezivanja na te mreže.

(14) Uz izuzetak stava 4 tačka 1 i 2, stava 5 i stava 12, a u vezi sa stavom 15 ovog člana, ovaj član se primjenjuje i na usluge prenosa podataka u romingu koje obezbjeđuje pružalac roming usluga prilikom:
1) povezivanja korisnika na nacionalne ili međunarodne neterestrijalne javne elektronske mobilne komunikacione mreže pružaoca roming usluga;
2) boravka u državama van područja regulisanog rominga.

(15) Odredbe stavova 6-10 ovog člana, ne primjenjuju se ako operator posjećene mreže u državi van područja regulisanog rominga ne omogućava pružaocu roming usluga praćenje potrošnje korisnika u realnom vremenu. U tom slučaju, pružalac roming usluga obavezan je da korisnika rominga, odmah po ulasku u tu državu, obavijesti besplatnom SMS porukom da informacije o akumuliranoj potrošnji nijesu dostupne i da ne postoji garancija protiv prekoračenja finansijskog limita.

Transparentnost uslova pristupa hitnim službama
Član 17

(1) Pružalac roming usluga dužan je da obezbijedi da korisnici budu adekvatno informisani o načinima pristupa hitnim službama u posjećenoj državi unutar područja regulisanog rominga.

(2) Pružalac usluga rominga obavezan je da korisniku rominga, putem automatske poruke, dostavi obavještenje o mogućnosti besplatnog pozivanja hitnih službi putem jedinstvenog evropskog broja za hitne slučajeve „112“. Obavještenje treba da sadrži i link za besplatan pristup posebnoj internet stranici, dostupnoj i osobama sa invaliditetom, koja sadrži informacije o alternativnim

načinima pristupa hitnim službama koji su obavezni u posjećenoj državi unutar područja regulisanog rominga.

(3) Poruka iz stava 2 ovog člana se dostavlja besplatno, direktno na mobilni uređaj korisnika, putem SMS poruke ili drugim odgovarajućim sredstvima prilagođenim za lakši prijem i razumijevanje. Poruka se dostavlja svaki put kada korisnik uđe u neku od država unutar područja regulisanog rominga, koja nije država njegovog domaćeg pružaoca usluga.

(4) U državama unutar područja regulisanog rominga u kojima su dostupne mobilne aplikacije za upozoravanje javnosti, ako je posjećena država prijavila link ka takvoj aplikaciji u bazi podataka o načinima pristupa hitnim službama iz člana 18 ovog pravilnika, pružalac roming usluga dužan je da u obavještenju iz stava 2 ovog člana navede informaciju da se javna upozorenja mogu primati putem mobilne aplikacije. Link ka aplikaciji, kao i uputstva za njeno preuzimanje, treba da budu dostupni na internet stranici iz stava 2 ovog člana.

Baze podataka o numeracijama za usluge sa posebnom tarifom i načinima za pristup hitnim službama
Član 18

Za potrebe uspostavljanja i održavanja jedinstvene baze podataka Evropske unije o numeracijama za usluge sa posebnom tarifom u svakoj državi članici, kao i jedinstvene baze podataka Evropske unije o načinima pristupa hitnim službama koji su obavezni u pojedinim državama članicama i koji su dostupni korisnicima rominga, a koje je BEREC uspostavio u skladu sa Uredbom (EU) 2022/612 Evropskog parlamenta i Savjeta o romingu u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u Evropskoj uniji, Agencija je dužna da BEREC-u elektronskim putem, bez neopravdanog odlaganja, dostavi relevantne informacije i njihova ažuriranja.

VI. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM PRAVILNIKA I SANKCIJE

Nadzor nad sprovođenjem pravilnika
Član 19

(1) Agencija vrši nadzor nad primjenom ovog pravilnika. Agencija naročito prati i vrši nadzor nad pružaocima roming usluga koji primjenjuju politiku fer korišćenja i dodatnu naknadu radi obezbjeđivanja održivosti domaćeg modela naplate.

(2) Agencija je, u saradnji sa BEREC-om, dužna da javnosti učini dostupnim ažurirane informacije o primjeni ovog pravilnika, naročito odredbi iz čl. 6-13, na način koji zainteresovanim stranama omogućava lak i neposredan pristup tim informacijama.

(3) Agencija naročito:
1) prati primjenu veleprodajnih i maloprodajnih naknada za pružanje usluga regulisanog rominga;
2) prati slučajeve nenamjernog korišćenja rominga u pograničnim oblastima, preduzima odgovarajuće mjere i nadzire upotrebu tehnika usmjeravanja saobraćaja na štetu korisnika.

(4) Agencija je ovlašćena da od subjekata koji podliježu obavezama utvrđenim ovim pravilnikom zahtijeva dostavljanje svih informacija i podataka koje ocijeni relevantnim za njegovu pravilnu primjenu i sprovođenje. Subjekti su dužni da takve informacije i podatke dostave u rokovima i u u skladu sa nivoom detaljnosti koje odredi Agencija.

(5) U pogledu zahtjeva Agencije za dostavu podataka i obaveza operatora vezano za takav zahtjev Agencije shodno se primjenjuju odredbe člana 203, 204, 204a i 205 Zakona o elektronskim komunikacijama.

(6) Agencija je ovlašćena da:
1) samonicijativno interveniše u cilju obezbjeđenja sprovođenja odredbi ovog pravilnika;
2) u situacijama iz člana 39 stav 2 tačke 2) i 3) Zakona, kada je to potrebno, koristi ovlašćenja iz člana 39 Zakona radi obezbjeđenja adekvatnog pristupa i interkonekcije, kako bi se garantovala cjelovita povezanost i interoperabilnost roming usluga;
3) interveniše naročito u slučajevima kada korisnici nijesu u mogućnosti da razmjenjuju regulisane SMS poruke u romingu sa korisnicima terestrijalne javne mobilne elektronske komunikacione mreže u drugoj državi unutar područja regulisanog rominga, usljed nepostojanja veleprodajnog roming sporazuma koji omogućava isporuku tih poruka.

(7) Kada Agencija utvrdi povredu obaveza utvrđenih ovim pravilnikom, ovlašćena je da naloži njihovo trenutno otklanjanje.

Obavezna notifikacija
Član 20

Ministarstvo je obavezno da Evropskoj komisiji dostavi obavještenje o organu koji je nadležan za nadzor nad sprovođenjem obaveza utvrđenih ovim pravilnikom.

Rješavanje sporova
Član 21

(1) U slučaju spora između dva ili više pružalaca usluga regulisanog rominga u vezi sa obavezama utvrđenim ovim pravilnikom, primjenjuju se postupci rješavanja sporova propisani članovima 208 i 208a Zakona.

(2) U slučaju zahtjeva krajnjeg korisnika za vansudsko rješavanje spora vezano za korišćenje usluge regulisanog rominga primjenjuju se odredbe Zakona o pravima i zaštiti interesa krajnjih korisnika.

Kaznene odredbe
Član 22

(1) Za povrede odredbi ovog pravilnika, kao i akata koje Agencija donese na osnovu njega, primjenjuju se kazne propisane Zakonom.

(2) Agencija je dužna da o izrečenim mjerama, kao i o svakoj naknadnoj izmjeni pravila koja se na njih odnose, bez odlaganja obavijesti Evropsku komisiju.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazne odredbe i stupanje na snagu
Član 23

(1) Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a primjenjivaće se od .....

(2) Ovaj pravilnik prestaje da važi 30. juna 2032. godine.

Podgorica, xx.xx.202x.
Broj: xxxx – xxxx/x

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr Milan B. Radulović, dipl.inž.el.